

„სვანური და ქართული ლექსი. შედარებითი ანალიზი“

„Svan and Georgian poem. Comparative analysis“

ოთარ ფალიანი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის  
მეცნიერებისა და ხელოვნების ფაკულტეტზე შედარებითი  
ლიტერატურათმცოდნეობის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების  
მოთხოვნების შესაბამისად*

პროგრამა: შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: თამარ ლომიძე, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის  
საპატიო ემერიტუსი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2024

## განაცხადი

როგორც წარდგენილი სადისერტაციო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემ ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ოთარ ფალიანი

20.06.2024.

## აბსტრაქტი

ნაშრომის მიზანია წარმოჩნდეს სვანური და ქართული ლექსის ურთიერთმიმართებები, მათი ანალიზი როგორც თანამედროვე ქართულ პოეზიაში, ისე სვანურ პოეზიაში. სტრუქტურულად, ლექსის რა ხერხებს იყენებდნენ, რამდენად იყო მითი გამოყენებული სვანურ ლექსებში, რა განსხვავებებია სვანურ და ქართულ ტრადიციულ, ლექსს შორის. სამაგისტრო კვლევითი ნაშრომისთვის შეირჩა სვანური პოეზია და ქართული პოეზია : დავით გურამიშვილი, აკაკი წერეთელი, გალაკტიონ ტაბიძე, (სვანური პოეზია, თბილისი, 1939), ხალხური, ნიკოლოზ ბარათაშვილი, სიმონ ჩიქოვანი, ოთარ ჭილაძე, დავით კრაწაშვილი. საკვლევ საკითხად კერძოდ, საანალიზოდ შერჩეულ ლექსებში, რამდენად არის პარალელიზმები, მსგავსებები, სხვაობები, როგორია რითმა რეფრენი, მეტაფორა, ეპითეტი, მეტონიმია, ლიტოტესი და ჰიპერბოლა სვანურ ფოკლორულ მასალაში. XX საუკუნეში აკაკი შანიძის თანაავტორობით და (საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის გამომცემლობამ) დაბეჭდა სვანური ლექსების კრებული, სადაც შესულია მითოლოგიური, საყოფაცხოვრებო და სარწმუნოებრივი თემატიკის ლექსები სვანურ ენაზე. XXI საუკუნეში სვანური ლექსის ინტერესი და ზოგადად ის საყოფაცხოვრებო თუ რელიგიურ-მითოლოგიური ასპექტები ნაკლებად არის აქტუალური, ამიტომაც გადავწყვიტე მემუშავა ამ თემაზე და უფრო მნიშვნელოვანი და საინტერესო გამეხადა ეს საკითხი.

საკვანძო სიტყვები: ქართული ხალხური პოეზია, სვანური პოეზია, მითოლოგია, ჰიპერბოლა, რითმა, რეფრენი, ლიტოტესი, მეტაფორა, მეტონიმია, ეპითეტი.

## Abstract

The aim of the thesis is to explore the interrelations between Svan and Georgian poems, their analyses in both modern Georgian and Svan poetry.

Structurally, what types of poems were used, how was myth used in Svan poems, what are the differences between Svan and Georgian traditional poems. Svan poetry and Georgian poetry were selected for the master's thesis: Davit Guramishvili, Akaki Tsereteli, Galaktion Tabidze, (Svan poetry, Tbilisi, 1939), folk, Nikoloz Baratashvili, Simon Chikovani, Otar Chiladze, Davit Kratsashvili.

In the poems selected for research, more precisely for analyzing are studied to what extent there are parallelisms, similarities, differences, what is the rhyme, refrain, metaphor, epithet, metonymy, litotes and hyperbole in the Svan folklore material.

In the 20<sup>th</sup> century, under the co-authorship of Akaki Shanidze, a collection of Svan poems was published by the Publishing House of the Academy of Sciences of Georgia, which includes poems on mythological, household and religious themes in the Svan language. In the 21<sup>st</sup> century, the interest of the Svan poem and its domestic or religious-mythological aspects in general are less relevant, therefore I decided to work on this topic and make this issue more important and interesting.

**Keywords:** Georgian Folk Poetry, Svan poetry, mythology, hyperbole, rhyme, refrain, litotes, metaphor, metonymy, epithet.

## მადლობა

მადლობას ვუხდით ჩემ სამეცნიერო ხელმძღვანელს, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის საპატიო ემერიტუსს, თამარ ლომიძეს, გაწეული შრომისა და მოტივაციის ამაღლებისთვის.